

## Brusič/brusička nožířských výrobků (kód: 23-013-E)

**Autorizující orgán:** Ministerstvo průmyslu a obchodu  
**Skupina oborů:** Strojírenství a strojírenská výroba (kód: 23)  
**Týká se povolání:** Brusič nožířských výrobků  
**Kvalifikační úroveň NSK - EQF:** 2

### Odborná způsobilost

| Název                                                                   | Úroveň |
|-------------------------------------------------------------------------|--------|
| Dodržování bezpečnosti práce, správné používání pracovních pomůcek      | 3      |
| Volba druhu, tvaru a zrnitosti brusných nástrojů                        | 2      |
| Ruční ostření kuchyňských, kuchařských a speciálních řemeslnických nožů | 2      |
| Ruční ostření sekyr a sekáčků                                           | 2      |
| Ruční ostření krejčovských a zahradnických nůžek                        | 2      |
| Kontrola naostření běžných nožířských výrobků                           | 2      |
| Ošetřování a údržba používaných strojů, nástrojů, nářadí a pomůcek      | 2      |

### Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

## Kritéria a způsoby hodnocení

### Dodržování bezpečnosti práce, správné používání pracovních pomůcek

| Kritéria hodnocení                                                                                                      | Způsoby ověření                      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
| a) Popsat základní ustanovení bezpečnosti práce při ostření nástrojů                                                    | Ústní ověření                        |
| b) Popsat a předvést použití osobních ochranných pracovních pomůcek při obsluze brusek a při ostření nožířských výrobků | Praktické předvedení a ústní ověření |

Je třeba splnit obě kritéria.

### Volba druhu, tvaru a zrnitosti brusných nástrojů

| Kritéria hodnocení                                                                                                                 | Způsoby ověření      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| a) Zvolit druh a tvar brusného nástroje pro ostření, úpravu a obtahování ostří běžných nožířských výrobků                          | Praktické předvedení |
| b) Zvolit zrnitost, tvrdost a další vlastnosti brusného nástroje pro ostření, úpravu a obtahování ostří běžných nožířských výrobků | Praktické předvedení |

Je třeba splnit obě kritéria.

### Ruční ostření kuchyňských, kuchařských a speciálních řemeslnických nožů

| Kritéria hodnocení                                                           | Způsoby ověření      |
|------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| a) Naostřit běžné kuchyňské nebo kuchařské nože                              | Praktické předvedení |
| b) Naostřit speciální řemeslnické nože                                       | Praktické předvedení |
| c) Obtáhnout ostří kuchyňských, kuchařských a speciálních řemeslnických nožů | Praktické předvedení |

Je třeba splnit minimálně 2 kritéria, vždy kritérium c).

### Ruční ostření sekyr a sekáčků

| Kritéria hodnocení                           | Způsoby ověření      |
|----------------------------------------------|----------------------|
| a) Naostřit sekyry a sekáčky                 | Praktické předvedení |
| b) Obtáhnout a upravit ostří sekyr a sekáčků | Praktické předvedení |

Je třeba splnit obě kritéria.

### Ruční ostření krejčovských a zahradnických nůžek

| Kritéria hodnocení                                                                                                               | Způsoby ověření                      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
| a) Zkontrolovat stav nůžek (přihýbání nožů, uvolnění středového spojení, axiální vůle a chod nůžek)                              | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Posoudit nutnost demontáže nůžek                                                                                              | Ústní ověření                        |
| c) Demontovat nůžky                                                                                                              | Praktické předvedení                 |
| d) Naostřit nůžky                                                                                                                | Praktické předvedení                 |
| e) Provést montáž a seřízení nůžek (přihýbání nožů, uvolnění či utažení středového spojení, seřízení axiální vůle a chodu nůžek) | Praktické předvedení                 |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Kontrola naostření běžných nožířských výrobků

| Kritéria hodnocení                                      | Způsoby ověření      |
|---------------------------------------------------------|----------------------|
| a) Zkontrolovat provedené naostření nožířských výrobků  | Praktické předvedení |
| b) Provést funkční zkoušku naostření nožířských výrobků | Praktické předvedení |

**Je třeba splnit obě kritéria.**

### Ošetřování a údržba používaných strojů, nástrojů, náradí a pomůcek

| Kritéria hodnocení                                                                                                                                                   | Způsoby ověření      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| a) Provést ošetření kotoučové brusky pro broušení za sucha i za mokra a jejich běžnou údržbu (mazání, doplňování a výměna chladicích kapalin, opravy drobných závad) | Praktické předvedení |
| b) Provést úpravu a údržbu nástrojů, náradí a pomůcek používaných při ručním ostření, seřízení chodu a drobných úpravách nožířských výrobků                          | Praktické předvedení |

**Je třeba splnit obě kritéria.**

## Organizační a metodické pokyny

### Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam. Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP - <https://www.nsp.cz/jednotka-prace/brusic-nozirskych-vyrobků#zdravotni-zpusobilost>).

Při ověřování kritérií formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů a ke kvalitě zhotoveného produktu. Při ověřování jednotlivých kritérií formou praktického předvedení může zkoušející kladením adekvátních otázek vyžadovat doplňující ústní komentář k prováděné operaci.

### Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

### Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

**Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby**

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání nástrojař + střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti strojírenské výroby nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oboru.
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání strojírenství a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti strojírenské výroby nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oboru.
- c) Vyšší odborné vzdělání v oblasti strojírenství a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti strojírenské výroby nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oboru.
- d) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na strojírenství a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti strojírenské výroby nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku v oboru.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor/lektorka dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, [www.mpo.cz](http://www.mpo.cz).

### **Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky**

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnoticího standardu je třeba mít k dispozici minimálně následující materiálně-technické zázemí:

- Dílenské prostory a přísun potřebné energie odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům
- Kotoučové brusky pro broušení za sucha a za mokra
- Odpovídající brusné nástroje různého druhu, tvaru, zrnitosti a tvrdosti pro kotoučové brusky a pro ruční úpravy a obtahování ostří nožářských výrobků
- Ruční nářadí a pomůcky pro upínání nástrojů, seřizování strojů, demontáž, montáž a seřizování chodu nožářských výrobků
- Nožářské výrobky různého charakteru a složitosti k ostření
- Čisticí a konzervační prostředky
- Osobní ochranné pracovní pomůcky

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

### **Doba přípravy na zkoušku**

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

### **Doba pro vykonání zkoušky**

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 4 až 6 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

## Autoři standardu

### Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro strojírenství, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

ZVVZ MACHINERY, a. s.

ZVVZ, a. s.

SOŠ a SOU Milevsko

Josef Procházka (OSVČ)